

بسمه تعالی

معاونین محترم تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

جناب آقای دکتر بوذری

معاون محترم تحقیقات و فناوری انستیتو پاستور ایران

جناب آقای دکتر مجید ملکی

معاون محترم پژوهشی مرکز آموزشی، تحقیقاتی، درمانی قلب شهید رجایی

جناب آقای دکتر محمدرضا پورعابدی

معاون محترم تحقیقات و فناوری جهاد دانشگاهی کل کشور

معاون محترم علوم پزشکی دانشگاه آزاد اسلامی

کشور

سلام علیکم

احتراماً همانطور که مستحضرید استفاده از حیوانات آزمایشگاهی در مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی یا تولیدی کشور موجبات پیشرفت های علمی فراوانی را در زمینه های علمی متعدد فراهم آورده است. با این حال متأسفانه مشاهده می شود که در برخی موارد، محققین بدون اطلاع از موازین اخلاقی ملی و بین المللی در کار با حیوانات آزمایشگاهی، برخی اقدامات غیر اخلاقی بر روی آنها انجام داده و گزارش آن را در مجامع رسمی جهانی در قالب مقاله، کتاب و نظایر آن ارائه می نمایند. این موضوع نه تنها در تضاد با ارزشهای اسلامی کشور ما بوده، بلکه باعث ایجاد رنج بی دلیل برای حیوانات شده، ممکن است وجه نامطلوب اخلاقی یا علمی در انظار جهانی ایجاد نموده و می تواند موجب سوگیری نامناسب برخی ناشران علیه فعالیت های علمی پژوهشگران گردد. نتیجه این امر، رد شدن مقالات در فرایند داوری یا ابطال (retraction) مقالات حتی چند سال پس از انتشار آنها با استناد به عدم رعایت اخلاق در کار با حیوانات آزمایشگاهی بوده است.

بدینوسیله «کمیته ملی اخلاق در پژوهش های زیست- پزشکی» وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به کلیه کمیته های متبوع اخلاق و عموم دست اندرکاران در زمینه کار با حیوانات آزمایشگاهی توصیه می نماید تا نسبت به تطابق کامل اقدامات بعمل آمده بر روی حیوانات آزمایشگاهی با موازین اخلاقی و علمی موضوعه اطمینان حاصل نموده و در صورت نیاز از مشاوره با افراد مجرب در این زمینه استفاده نمایند. به طور ویژه در مورد انواع خاص حیوانات به شرح ذیل، لازم است کمیته های اخلاق و پژوهشگران از همکاری فرد مجرب در زمینه اخلاق در کار با حیوانات آزمایشگاهی به عنوان مشاور پروژه استفاده نمایند:

- طرح های مورد نظر برای انجام بر روی سگ ها، گربه ها، نخستینی ها (پریمات ها مثلاً میمون ها و نظایر آن)،
- گونه های حیوانی در معرض خطر یا تحت حمایت سازمان حفاظت محیط زیست جمهوری اسلامی ایران،
- حیوانات آزدزی (بی سرپرست یا معروف به «ولگرد»)، انواع وحشی گونه های اهلی حیوانات، یا حیوانات صید شده از حیات وحش.

در رابطه با موارد فوق، همچنین مراجعه به «راهنمای مراقبت و استفاده از حیوانات آزمایشگاهی در امور علمی» در وبسایت کمیته ملی اخلاق (به آدرس <http://ethics.research.ac.ir>) و سایر منابع اخلاقی/علمی معتبر توصیه می گردد.

